

Wymagania edukacyjne z języka polskiego dla klasy 4 rok szkolny 2016/ 2017

	Wymagania				
	dopuszczający	dostateczny	dobry	bardzo dobry	celujący
I. Odbiór odpowiedzi i wykorzystanie zawartych w nich informacji	<p>Słuchanie: skupia uwagę na krótkich wypowiedziach innych osób; reaguje na wypowiedzi innych werbalnie i niewerbalnie (mimiką, gestem, postawą); rozumie polecenia nauczyciela, wypowiedzi innych uczniów; rozpoznaje proste intencje nadawcy, np. pytanie, prośbę, odmowę, zaproszenie, przeprosiny; wskazuje najważniejsze informacje w wysłuchanym niedługim tekście, zwłaszcza w jego</p>	<p>Słuchanie: słucha innych i uczestniczy w rozmowie, zadaje pytania, odpowiada; wybiera najważniejsze informacje z wysłuchanego tekstu, tworzy prostą notatkę w formie tabeli, schematu, kilkuzdaniowej wypowiedzi; powtarza swoimi słowami ogólny sens usłyszanej wypowiedzi, opowiada fabułę usłyszanej historii; rozpoznaje nastroj słuchanych komunikatów</p>	<p>Słuchanie: koncentruje uwagę podczas słuchania dłuższych wypowiedzi innych, a zwłaszcza odtwarzanych utworów; odróżnia informacje ważne od mniej ważnych; na podstawie słuchanego tekstu tworzy samodzielną notatkę: rysuje plan, ilustracje do tekstu, formułuje pytania; właściwie odbiera intencje nadawcy komunikatu; odczytuje przenośny sens wysłuchanych utworów poetyckich i prozatorskich</p>	<p>Słuchanie: przekazuje treść wysłuchanych wypowiedzi; odczytuje przenośny sens wysłuchanych utworów prozatorskich i poetyckich; wyraża swoje zdanie na temat wysłuchanego komunikatu; nazywa intencje nadawcy komunikatu</p>	<p>Słuchanie: odczytuje i wyjaśnia przenośny sens wysłuchanych utworów poetyckich i prozatorskich</p>

	<p>warstwie dosłownej; rozumie ogólny sens słuchanych utworów</p> <p>Czytanie: identyfikuje nadawcę i odbiorcę wypowiedzi (autora, narratora, czytelnika, słuchacza) w prostych tekstach literackich oraz typowych sytuacjach znanych uczniowi z doświadczenia i obserwacji; rozpoznaje proste intencje nadawcy, np. pytanie, prośbę, odmowę, zaproszenie, przeprosiny; wskazuje najważniejsze informacje w przeczytanym tekście, zwłaszcza w dosłownej warstwie tekstu i wyrażone wprost; rozumie dosłowne znaczenie wyrazów w wypowiedzi; rozumie ogólny sens czytanych utworów; stara się czytać teksty płynnie i poprawnie pod względem artykulacyjnym</p>	<p>Czytanie: identyfikuje nadawcę i odbiorcę wypowiedzi (autora, narratora, czytelnika, słuchacza); określa temat i główną myśl tekstu; oddziela informacje ważne od drugorzędnych; wybiera potrzebne informacje z instrukcji, tabeli, notatki, schematu; wskazuje przenośne znaczenie wyrazów w wypowiedzi; rozpoznaje cechy zaproszenia, życzeń, ogłoszenia, instrukcji, przepisu; wskazuje części składowe wypowiedzi: tytuł, wstęp, rozwinięcie, zakończenie; poprawnie artykułuje i akcentuje wyrazy, stosuje intonację zdaniową podczas głośnego czytania utworów</p>	<p>Czytanie: wyszukuje w wypowiedzi informacje wyrażone pośrednio; wskazuje akapit; oddziela informacje ważne od drugorzędnych; wybiera i wykorzystuje informacje z instrukcji, tabeli, notatki, schematu; wskazuje przenośne znaczenie wyrazów w wypowiedzi oraz samodzielnie; tłumaczy przenośne znaczenie wybranych wyrazów, związków wyrazów w wypowiedzi; wskazuje typowe elementy konstrukcyjne i stylistyczne w zaproszeniach, życzeniach, ogłoszeniach, instrukcjach, przepisach; rozumie funkcje części składowych wypowiedzi: tytuł, wstęp, rozwinięcie, zakończenie; głośno czyta utwory, uwzględniając zasady poprawnej artykulacji i intonacji</p>	<p>Czytanie: wyszukuje w wypowiedzi informacje wyrażone pośrednio i wykorzystuje je w wypowiedzi np. opisującej lub oceniającej postać fikcyjną lub rzeczywistą; wskazuje akapit; oddziela informacje ważne od drugorzędnych i wykorzystuje je w odczytywaniu znaczeń dosłownych i przenośnych; odczytuje i wykorzystuje treści zawarte w artykule, instrukcji, przepisie, tabeli, schemacie i notatce; wskazuje i odczytuje przenośne znaczenie wyrazów w wypowiedzi; wskazuje typowe elementy konstrukcyjne i stylistyczne w zaproszeniach, życzeniach, ogłoszeniach, instrukcjach, przepisach; ma świadomość konstrukcji wypowiedzi i rozumie funkcje takich części składowych wypowiedzi, jak tytuł, wstęp, rozwinięcie, zakończenie; głośno czyta</p>	<p>Czytanie: czyta ze zrozumieniem na poziomie semantycznym i krytycznym, również teksty spoza listy lektur; wykorzystuje treści zawarte w artykułach, instrukcjach, przepisach, tabelach, schematach i notatkach w tworzeniu własnych wypowiedzi; odczytuje głośno utwory poetyckie i prozatorskie i je interpretuje</p>
--	---	--	--	---	--

	<p>Samokształcenie i docieranie do informacji: sprawdza pisownię wyrazu w słowniku ortograficznym</p>	<p>Samokształcenie i docieranie do informacji: wybiera odpowiednie informacje ze słownika ortograficznego, encyklopedii, czasopisma, stron internetowych</p>	<p>Samokształcenie i docieranie do informacji: wybiera informacje niewyrażone wprost z różnych źródeł, np. czasopism, stron internetowych</p>	<p>utwory, wykorzystując umiejętność poprawnej artykulacji i intonacji, aby oddać sens odczytanego tekstu</p> <p>Samokształcenie i docieranie do informacji: wybiera informacje wyrażone pośrednio w różnych źródłach, np. czasopismach, stronach internetowych; konfrontuje je z innymi źródłami</p>	<p>Samokształcenie i docieranie do informacji: wybiera i wykorzystuje informacje z różnych źródeł (np. czasopism, stron internetowych) we własnych wypowiedziach o charakterze informacyjnym lub oceniającym</p>
<p>II. Analiza i interpretacja tekstów kultury</p>	<p>mówi o swoich reakcjach czytelniczych; odróżnia fikcję od rzeczywistości; odróżnia elementy fantastyczne od realistycznych; określa wybrane elementy świata przedstawionego w utworze epickim, takie jak: czas, miejsce, bohaterowie, zdarzenia; zna cechy baśni i legendy; wyodrębnia film i spektakl spośród innych przekazów i tekstów kultury</p>	<p>nazywa swoje reakcje czytelnicze; dostrzega cechy wyróżniające teksty artystyczne (poetyckie i prozatorskie) oraz użytkowe; odróżnia autora od osoby mówiącej w utworze; określa i nazywa elementy świata przedstawionego w utworze epickim, takie jak: czas, miejsce, bohaterowie, zdarzenia; wskazuje cechy baśni i legendy w utworze; wie, czym jest: wers, zwrotka, rym; wskazuje w tekście porównanie, przenośnię; wyodrębnia film spośród innych dziedzin sztuki; zna pojęcia: gra aktorska, dekoracja, kostiumy,</p>	<p>uzasadnia swoje reakcje czytelnicze; analizuje elementy świata przedstawionego w utworze epickim, takie jak: czas, miejsce, bohaterowie, zdarzenia; identyfikuje baśń i legendę; rozumie podstawową funkcję wersu, zwrotki, rymu; rozumie funkcję akapitu jako logicznie wyodrębnionej całości w tekście; objaśnia znaczenia porównań i przenośni w tekście; wyodrębnia elementy dzieła filmowego, odróżnia film animowany i aktorski; charakteryzuje i ocenia bohaterów oraz</p>	<p>konfrontuje swoje reakcje czytelnicze z innymi odbiorcami; objaśnia funkcję analizowanych elementów świata przedstawionego w utworze epickim; wykorzystuje wiedzę na temat wersu, zwrotki, rymu do interpretacji utworu; objaśnia funkcję porównań i przenośni w tekście; wyróżnia wśród przekazów audiowizualnych programy informacyjne, rozrywkowe, reklamy; charakteryzuje i ocenia bohaterów oraz ich postawy odnoszące się do takich wartości, jak np. miłość – nienawiść,</p>	<p>porównuje funkcję analizowanych elementów świata przedstawionego w różnych utworach epickich; wskazuje elementy baśni i legendy w innych tekstach kultury; dostrzega różnice między celem programów informacyjnych, rozrywkowych, reklam; odnosi się do postaw bohaterów fikcyjnych i opisuje otaczającą ich rzeczywistość</p>

		rekwizyty, inscenizacja, scena, widownia, próba; przypisuje cechy bohaterom oraz ocenia ich postawy w odniesieniu do takich wartości, jak np. miłość – nienawiść, przyjaźń – wrogość; odczytuje sens utworów na poziomie semantycznym (dosłownym); odczytuje morał baśni	ich postawy odnoszące się do takich wartości, jak np. miłość – nienawiść, przyjaźń – wrogość; odczytuje przesłanie utworu	przyjaźń – wrogość; konfrontuje sytuację bohaterów z własnymi doświadczeniami	
III. Tworzenie wypowiedzi	Mówienie: nawiązuje i podtrzymuje kontakt werbalny z innymi uczniami i nauczycielem; formułuje proste pytania i udziela prostych pod względem konstrukcyjnym odpowiedzi; wypowiada komunikaty zawierające proste informacje; wyraża wprost swoje intencje; odróżnia sytuację oficjalną od nieoficjalnej i potrafi odpowiednio do sytuacji komunikacyjnej skierować prośbę, pytanie, odmowę, wyjaśnienie, zaproszenie; stosuje podstawowe zwroty grzecznościowe podczas rozmowy z osobą dorosłą i rówieśnikiem;	Mówienie: świadomie uczestniczy w sytuacji komunikacyjnej; dostosowuje wypowiedź do adresata i sytuacji, świadomie dobiera różne typy wypowiedzi prostych i rozwiniętych, wypowiedzenia oznajmujące, pytające i rozkazujące; formułuje pytania otwarte; udziela odpowiedzi w formie zdań złożonych; wypowiada się w kilku logicznie ze sobą połączonych zdaniach na tematy; związane z codziennością, otaczającą rzeczywistością, lekturą; stosuje zwroty grzecznościowe i odpowiednie konstrukcje	Mówienie: przedstawia własne zdanie w rozmowie; świadomie dobiera intonację zdaniową; udziela odpowiedzi w formie krótkiej wypowiedzi; uczestniczy w rozmowie związanej z lekturą, filmem czy codziennymi sytuacjami; łączy za pomocą odpowiednich spójników współrzędne związki wyrazowe w zdaniu; wypowiada się w roli świadka i uczestnika zdarzeń; stosuje poprawne formy gramatyczne rzeczownika, przymiotnika, czasownika; gromadzi	Mówienie: uzasadnia własne zdanie w rozmowie, podaje odpowiednie przykłady, stosuje się do reguł grzecznościowych; rozpoczyna i podtrzymuje rozmowę na temat lektury czy dzieła filmowego; udziela wyczerpujących wypowiedzi poprawnych pod względem konstrukcyjnym i stylistycznym; w rozmowie związanej z lekturą, filmem czy codziennymi sytuacjami stosuje frazeologizmy i przysłowia związane z omawianą tematyką; poprawnie stosuje formy czasu teraźniejszego oraz formy rodzaju	Mówienie: przedstawia własne stanowisko w związku ze sposobem rozwiązania problemu, wykonania zadania; podejmuje rozmowę na temat przeczytanej lektury dzieła także spoza kanonu lektur przewidzianych programem nauczania w klasie czwartej; omawia je w odniesieniu do innych dzieł także spoza kanonu lektur; interpretuje metaforyczne i symboliczne treści utworów literackich i plastycznych

	<p>mówi na temat, opowiada o obserwowanych zdarzeniach, akcji książki, filmu; za pomocą kilku prostych zdań opisuje przedmiot, miejsce, krajobraz, postać, zwierzę; za pomocą kilku prostych zdań opisuje obraz, ilustrację, plakat; stosuje wyrazy o znaczeniu dosłownym; wygłasza tekst utworu z pamięci</p>	<p>składniowe (np. tryb przypuszczający) podczas rozmowy z osobą dorosłą i rówieśnikiem; wskazuje wyrazy o znaczeniu dosłownym i metaforycznym; składa życzenia, tworzy wypowiedź o cechach instrukcji, np. zasady gry; wypowiada się w sposób uporządkowany: opowiada zdarzenia w porządku chronologicznym, streszcza utwory fabularne; opisuje przedmiot, miejsce, krajobraz, postać, zwierzę, obraz, ilustrację, plakat, stosując słownictwo określające umiejscowienie w przestrzeni; dobiera wyrazy bliskoznaczne i przeciwstawne; recytuje utwór poetycki, oddając jego ogólny nastrój i sens; stosuje zasady poprawnej wymowy i akcentowania wyrazów rodzimych; posługuje się pozawerbalnymi środkami wypowiedzi (mimiką, gestem)</p>	<p>wyrazy określające i nazywające cechy charakteru na podstawie zachowań i postaw; wypowiada się logicznie i w sposób uporządkowany: opowiada zdarzenia w porządku chronologicznym, streszcza utwory fabularne, świadomie wykorzystuje wyrazy określające następstwo czasowe, zwłaszcza przysłówki; w sposób uporządkowany opisuje przedmiot, miejsce, krajobraz, postać, zwierzę, obraz, ilustrację, plakat, stosując słownictwo służące do formułowania ocen i opinii, emocji i uczuć; objaśnia znaczenia dosłowne i metaforyczne wyrazów; odróżnia wyrazy pokrewne od synonimów; umiejętnie stosuje wiedzę językową w zakresie: słownictwa (wzbogaca tworzony tekst wyrazami bliskoznacznymi i przeciwstawnymi), składni (stosuje różnorodne typy zdań:</p>	<p>męskoosobowego i niemęskoosobowego w czasie przeszłym i przyszłym; w opisie dzieła kultury stosuje słownictwo wyrażające stosunek odbiorcy wobec dzieła; interpretuje przenośne treści utworów poetyckich przewidzianych w programie nauczania; zaznacza akcenty logiczne, stosuje pauzy, dostosowuje tempo recytacji do treści utworu; wzbogaca komunikat pozawerbalnymi środkami wypowiedzi; dokonuje samokrytyki wypowiedzi i doskonali ją pod względem konstrukcji i języka</p>
--	--	--	---	--

	<p>Pisanie: stosuje wielką literę na początku wypowiedzenia i odpowiednie znaki interpunkcyjne na jego końcu; zna podstawowe zasady dotyczące pisowni wielką literą oraz pisowni o – u, rz – ż, ch – h; dzieli wyrazy na sylaby, przenosi wyraz do następnego wersu; tworzy proste wypowiedzi na podany temat; uzupełnia prosty schemat, tabelę; zna podstawowe zasady układu graficznego listu prywatnego, dialogu, zaproszenia, planu ramowego wypowiedzi i</p>	<p>Pisanie: stosuje podstawowe zasady ortografii dotyczące pisowni o – u, rz – ż, ch – h i interpunkcji; odróżnia nazwy własne od pospolitych i potrafi zastosować odpowiednie zasady dotyczące pisowni wielką literą; dzieli wyrazy na głoski i litery, rozróżnia funkcję zmiękczejącą i sylabotwórczą i w typowych przykładach; konstruuje i zapisuje kilkuzdaniowe wypowiedzi poprawne pod względem logiczno-</p>	<p>pojedyncze i złożone; celowo używa różnych typów wypowiedzeń: pytających, oznajmujących, wykrzyknikowych, rozkazujących w zależności od sytuacji komunikacyjnej; stosuje się do zasad poprawnej interpunkcji), fleksji (używa odmiennych części mowy w poprawnych formach), fonetyki (stosuje wiadomości z zakresu podziału wyrazów na litery, głoski i sylaby w poprawnym ich zapisie); wygłasza tekst poetycki z pamięci, posługując się pauzą, barwą głosu; stosuje się do zasad właściwego akcentowania wyrazów i intonowania wypowiedzeń</p> <p>Pisanie: stosuje poznane zasady ortografii dotyczące pisowni o – u, rz – ż, ch – h i interpunkcji oraz potrafi je zastosować w sytuacjach nietypowych (np. wykorzystać wiedzę o wyrazach pochodnych i rodzinie wyrazów) w</p>	<p>Pisanie: komponuje poprawne pod względem ortograficznym, interpunkcyjnym, fleksyjnym, składniowym wypowiedzi o przejrzystej, logicznej kompozycji; uzasadnia własne zdanie, podaje odpowiednie przykłady, np. z lektury; udziela wyczerpujących wypowiedzi poprawnych pod względem konstrukcyjnym i stylistycznym; w wypowiedziach związanych z lekturą, filmem czy codziennymi sytuacjami; stosuje</p>	<p>Pisanie: tworzy samodzielne wypowiedzi cechujące się ciekawym ujęciem tematu, poprawną konstrukcją oraz właściwym doбором środków językowych; wykazuje się szczególną dbałością o poprawność ortograficzną, interpunkcyjną, fleksyjną i składniową oraz estetykę zapisu wypowiedzi; świadomie stosuje wiedzę językową w zakresie treści materiałowych przewidzianych programem nauczania</p>
--	--	---	--	---	--

<p>z pomocą nauczyciela zapisuje list, dialog, układa plan ramowy wypowiedzi, redaguje zaproszenie; zapisuje kilkudzaniowe opowiadanie odtwórcze; za pomocą kilku prostych zdań tworzy opis przedmiotu, miejsca, krajobrazu, postaci, zwierzęcia; za pomocą kilku prostych zdań tworzy opis obrazu, ilustracji, plakatu; stosuje wiedzę językową w zakresie: słownictwa (np. dobiera wyrazy bliskoznaczne), składni (konstruuje poprawne zdania pojedyncze, stosuje wielkie litery na początku wypowiedzenia i odpowiednie znaki interpunkcyjne na końcu), fleksji (wskazuje czasowniki, rzeczowniki, przymiotniki i przysłówki w zdaniu, przy pomocy nauczyciela określa formę odmiennych części mowy), fonetyki (zna alfabet, dzieli wyrazy na litery, głoski i sylaby); stara się o estetykę zapisu wypowiedzi</p>	<p>składniowym; używa wypowiedzeń pojedynczych i złożonych; w zależności do adresata i sytuacji świadomie dobiera wypowiedzenia oznajmujące, pytające i rozkazujące; zapisuje pytania otwarte; udziela odpowiedzi w formie zdań złożonych; samodzielnie zapisuje dialog; dzieli wypowiedzi na części kompozycyjne; tworzy ramowy plan wypowiedzi; układa opowiadanie odtwórcze; redaguje notatkę w formie prostego schematu, tabeli, planu; zapisuje prostą instrukcję, np. przepis kulinarny, zasady gry; tworzy opis przedmiotu, miejsca, krajobrazu, postaci, zwierzęcia, obrazu, ilustracji, plakatu, stosując słownictwo określające umiejscowienie w przestrzeni; w liście prywatnym, dialogu, zaproszeniu stosuje odpowiedni układ graficzny; stosuje wiedzę językową w zakresie: słownictwa (wykorzystuje</p>	<p>kilkudzaniowych wypowiedziach związanych z lekturą, filmem czy codziennymi sytuacjami łączy za pomocą odpowiednich spójników współrzędne związki wyrazowe i stosuje się do zasad interpunkcji; w wypowiedziach stosuje poprawne formy gramatyczne rzeczownika, przymiotnika, czasownika; w tekstach świadomie stosuje wyrazy bliskoznaczne; w wypowiedziach gromadzi wyrazy określające i nazywające cechy charakteru na podstawie zachowań i postaw; układa życzenia, zapisuje przepis, instrukcję, ogłoszenie; stosuje akapit jako znak logicznego wyodrębnienia fragmentów wypowiedzi; pisze logiczne i uporządkowane pod względem chronologicznym opowiadanie, streszcza utwory fabularne, świadomie wykorzystuje wyrazy określające</p>	<p>frazeologizmy i przysłowia związane z omawianą tematyką; komponuje i przekształca plan wypowiedzi; pisze opowiadanie twórcze, list z perspektywy bohatera, baśń; w opisie dzieła kultury stosuje słownictwo wyrażające stosunek odbiorcy wobec dzieła; sprawnie stosuje wiedzę językową w zakresie: słownictwa (dba o poprawność słownikową tworzonych wypowiedzi, odpowiednio dobiera wyrazy bliskoznaczne i przeciwstawne, wzbogacając tekst w zależności od formy wypowiedzi i sytuacji komunikacyjnej), składni (tworzy ciekawe pod względem składniowym wypowiedzi, stosuje się do zasad poprawności logiczno-składniowej, dba o poprawną interpunkcję wypowiedzeń złożonych), fleksji (w wypowiedziach stosuje w poprawnych formach odmienne i nieodmienne części mowy przewidziane w</p>	<p>słownictwa, składni, fleksji i fonetyki</p>
---	---	---	--	--

		<p>wyrazy bliskoznaczne i przeciwstawne w tworzonym tekście), składni (konstruuje zdania pojedyncze proste i rozwinięte oraz wypowiedzenia złożone, używa różnych typów wypowiedzeń: oznajmujących, rozkazujących, pytających, wykrzyknikowych), fleksji (określa formę gramatyczną czasowników, rzeczowników, przymiotników; łączy wypowiedzenia składowe za pomocą spójnika w wypowiedzenie złożone; poprawnie zapisuje formy bezokoliczników oraz formy rodzaju męskoosobowego i niemęskoosobowego czasowników w czasie przyszłym i przeszłym), fonetyki (wykorzystuje umiejętność dzielenia wyrazów na sylaby przy przenoszeniu wyrazów do następnej linijki) stosuje zasady estetycznego zapisu tekstu</p>	<p>następstwo czasowe, zwłaszcza przysłówki; opowiada z perspektywy świadka i uczestnika zdarzeń; zapisuje dialog w opowiadaniu; w sposób uporządkowany opisuje przedmiot, miejsce, krajobraz, postać, zwierzę, obraz, ilustrację, plakat, stosując słownictwo służące do formułowania ocen i opinii, emocji i uczuć; dostrzega błędy ortograficzne i interpunkcyjne w tworzonej wypowiedzi i je poprawia</p>	<p>programie nauczania, w tym poprawnie stosuje formy czasu teraźniejszego oraz formy rodzaju męskoosobowego i niemęskoosobowego w czasie przeszłym i przyszłym), fonetyki (biegle stosuje wiadomości z zakresu fonetyki i wykorzystuje je w poprawnym zapisie wyrazów); dokonuje samodzielnej autokorekty napisanego tekstu</p>	
--	--	---	---	--	--